

Bylo zjištěno, že vstupní nezávislá kontrola po otevření hřiště nebyla vůbec provedena. Roční kontroly pak prováděl řadu let necertifikovaný technik – opravář, který libovolně dodával a montoval náhradní necertifikované díly k jednotlivým herním prvkům, prováděl na nich servis, aniž by zajistil dodatečně certifikaci prvků po úpravách, a prováděl kontroly „sám po sobě“, tedy ve střetu zájmů. Výrobce/dodavatel prvků a hřiště poukazuje, že závady byly nyní zjištěny po záruční době, a odmítá se na odstranění montážních závad, ačkoliv prokazatelně byly přítomné při předávání hřiště, podílet.

Nekvalifikovaně prováděné roční kontroly závady včas neodhalily a náklady na odstranění vad tedy nyní poneše zřizovatel. Opravář prokazuje svoji kvalifikaci ke kontrolní činnosti pouze absolvováním semináře na bezpečnost dětských hřišť.

Spor školy se servisním technikem – opravářem a s výrobcem ještě není ukončen. Servisního technika provozovatel okamžitě nahradil kvalifikovaným certifikovaným nezávislým „revizním technikem“.

Závěr: Zřizovatel má zajistit při přejímání hřiště provedení vstupní nezávislé kontroly, která je schopna posoudit shodu se všemi předpisy a normami, včetně identifikace montážních vad. Roční kontroly má zajistit rovněž osobou s odbornou způsobilostí – „revizním technikem tělocvičen, hřišť a sportovišť“, který je pod trvalou kontrolou kvality, doplňuje si průběžně znalosti legislativy a požadavků technických norem a poskytuje tak provozovateli plnou odbornou podporu. Certifikát uvádí zvláštní odbornou způsobilost k provádění revizní činnosti pro odbornou technickou kontrolu tělocvičen, dětských a sportovních hřišť). Odbornou způsobilost nelze tedy nahradit pouze dokladem o absolvování semináře – přednášky nebo jednorázového kurzu.

• **Dětské hřiště v areálu základní školy – příklad 2** Škola v záruce reklamovala kvalitu dopadových ploch na hřišti, které ve svém areálu provozuje. Dodavatel oprávněnost odmítl, škola se obrátila o pomoc na SČS.

Bylo zjištěno, že vstupní nezávislá kontrola nebyla provedena a že roční kontroly žádné závady a pochybení nezjistily. „Naše“ kontrola hřiště, provedená certifikovaným technikem Komory SOTKVO, ovšem potvrdila nejen

nekvalitní dopadové plochy, ale identifikovala i řadu dalších porušení norem, a to na dětském hřišti, sportovním hřišti a dokonce i v tělocvičné škole.

Bylo dále zjištěno, že roční kontroly prováděl necertifikovaný technik, který žádné závady ve vztahu k požadavkům normy neodhalil. Kontroly byly omezeny pouze na technický stav prvků. Své posudky navíc vybavoval nezákonně tzv. „kulatým“ razítkem, k jehož držení neměl oprávnění, čímž klienta nepochybně uváděl v omyl. Naše sdružení podalo stížnost u příslušného úřadu na neoprávněné používání razítka.

Odstranění závad dodavatelem je v řízení mezi školou a dodavatelem.

Závěr: Praxe ukazuje, že kvalifikovaná úroveň revizního technika je klíčová, neboť právě odbornost a nezávislost kontrolorů je pro bezpečnost herních a sportovních zařízení hlavní podmínkou k ověření a zajištění bezpečnosti provozu.

■ Jak může mít provozovatel hřiště záruku, že dodržuje řádně metodiku správného provozu a že se – přes „dobrou víru“ ve správnost svého počínání – **nedopouští pochybení a má zajištěno kvalifikované provádění nezávislých kontrol?** Tuto garanci mu poskytne značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“

4. PROČ A JAK: ZNAČKA KVALITY „HŘIŠTĚ-SPORTOVIŠTĚ-TĚLOCVIČNA – OVĚŘENÝ PROVOZ“

(Příloha 2 k Metodickému postupu k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách)

Přes to, že se v minulých letech mnoho změnilo k lepšímu, stále zůstává mnoho nebezpečných hřišť a sportovišť. Svědčí o tom nejen zjištění ČOI, ale i četné případy zranění dětí a mládeže. A jak se vyvarovat problémům se zajištěním bezpečného provozu, jejich příklady jsme popsali v části 3 této publikace?

Několik partnerů proto spojilo své síly a vyvinulo novou značku kvality, která má napomoci zlepšit prostředí pro bezpečný provoz dětských hřišť a sportovišť u nás.

Značka nese název „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“ (v dalším textu zkráceně, Značka OVĚŘENÝ PROVOZ). Vytvořený model, založený na samoregulačních principech a na nezávislé kontrole třetí stranou podpořila řada autorit.

Tento text shrnuje velmi stručně okolnosti a podmínky pro udělení a užívání této značky. Navazuje na východiska, situace, trendy a principy správného provozu hřišť a sportovišť, jež jsou shrnuty v základním textu této tiskoviny – v Metodickém postupu k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách.

*Zdeňka Houzvičková,
předsedkyně Profesní komory SOTKVO
Ing. Libor Dupal,
předseda Sdružení českých spotřebitelů*

1. CO JE TO ZNAČKA KVALITY „HŘIŠTĚ-SPORTOVIŠTĚ-TĚLOCVIČNA – OVĚŘENÝ PROVOZ“?

a. Značka OVĚŘENÝ PROVOZ je průkazem a dokladem o svědomitém provozování hřiště v náležité kvalitě a bezpečnosti – pro provozovatele i pro uživatele hřiště a sportoviště.

b. Značka je zpřístupněná licenci všem žadatelům, kteří chtějí dobrovolně a zároveň spolehlivě deklarovat bezpečnost provozu celého zařízení s požadavky legislativy, technických norem, popřípadě dalších technických specifikací.

c. Značka je udělována pro hřiště a sportoviště využívaná dětmi anebo mládeží a je deklarací provozovatele o bezpečnosti provozu celého zařízení – hřiště a sportoviště, tedy nikoliv pouze jednotlivých herních či sportovních prvků.

d. Podstatou pro udělení licence k držení značky je ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalita a bezpeč-

nost provozu třetí nezávislou stranou. Vstupní a roční audity plně nahrazují roční odborné technické kontroly (jsou prováděny ještě v širším rozsahu). Značka je součástí programu Česká kvalita podporovaného státem.

2. PROČ DŮVĚŘOVAT ZNAČCE OVĚŘENÝ PROVOZ, JAKÝ JE JEJÍ PŘÍNOS?

a. Značka OVĚŘENÝ PROVOZ nemůže sice provozovateli a uživateli služby garantovat absolutně nulové riziko úrazu; značka však poskytuje jistotu, že provozovatel zajišťuje bezpečný provoz zařízení a zároveň zvyšuje jistoty rodičů (a jiných dozorujících osob – učitelů, vychovatelů atd.), že zařízení je pod řádnou kontrolou.

b. Důvěryhodnost značky je podložena ověřenou a posléze průběžně ověřovanou kvalitou a bezpečností provozu třetí nezávislou stranou. Vstupní audit i pravidelný roční audit provádí certifikovaný nezávislý technik určený vlastníkem značky; systém je spravovaný Českou společností pro akreditaci; součástí auditu hřiště a sportoviště je certifikace akreditovaným orgánem.

c. Značka garantuje, že bylo ověřeno a prokázáno splnění požadavků souvisejících právních předpisů a technických norem, popřípadě posouzena další rizika. Audit zajišťuje ověření jednotlivých hracích a sportovních prvků i hřiště a sportoviště jako celku, a to odborně a nezávisle na zainteresovaných stranách.

d. Značka byla přijata do prestižního programu ČESKÁ KVALITA, zaštitěného státem v rámci Národní politiky kvality. Vyvinutí a zavádění značky bylo a je prováděno s podporou státu a se záštitou dalších subjektů a osob (Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Státního zdravotního ústavu, Národního koordináčního centra prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti, Síť mateřských center, Sdružení místních samospráv, Národní síť Zdravých měst ČR a dalších).

e. Vlastník značky provádí ověřování spokojenosti se značkou; seznam oceněných hřišť je zveřejněn na webu. S právem (licencí) používat značku – vý-

hradně pro učené zařízení (na vstupu na hřiště, v reklamě apod.) provozovatel obdrží

i. plaketu s logem značky a vysvětlením jejího účelu; tabulku může umístit na vstupu na hřiště;

ii. e-manuál se všemi náležitostmi ke grafické aplikaci loga značky.

3. CO JE PODMÍNKOU PRO ZÍSKÁNÍ LICENCE NA POUŽÍVÁNÍ ZNAČKY KVALITY OVĚŘENÝ PROVOZ?

a. Vyplnit a podepsat žádost – <http://www.overenehriste.cz/znacka-overeny-provoz/jak-postupovat/podani-zadosti.php> (doporučujeme činit tak po konzultaci se správcem značky).

b. Podstoupit vstupní audit pro ověření všech náležitostí týkajících se bezpečnosti provozu (Všeobecné podmínky pro použití značky).

c. Odstranit případné nedostatky zjištěné při vstupním auditu.

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Ing. Libor Dupal, Kabinet pro standardizaci, o.p.s., Sdružení českých spotřebitelů, o.s.
Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10, tel.: 602 561 856; e-mail: normy@regio.cz

Zdenka Houzvičková, Komora SOTKVO, o.s., Keteňská 18, 193 00 Praha 9
tel.: 603 520 407, 732 328 298, e-mail: sotkvo@volny.cz

www.konzument.cz/www.overenehriste.cz

Děkujeme za pravidelnou podporu našich vydavatelských počínů Českému akreditačnímu institutu, o.p.s.

Děkujeme za aktivní spolupráci zejména v moravských regionech sdružení ELIM Opava

Za spolupráci ve vybraných regionech ČR děkujeme ESPRO s.r.o.

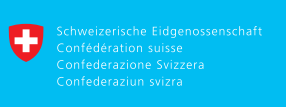
Garamon, s.r.o., Wonkova 432, 500 02 Hradec Králové
tel.: / fax: 495 217 101, email: garamon@garamon.cz
příjem inzerce: 495 499 086, email: radnice@garamon.cz

Metodický postup k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách; vydalo © Sdružení českých spotřebitelů; text připravil © Ing. Libor Dupal ve spolupráci se © Zdeňkou Houzvičkovou. 3. upravené a rozšířené vydání, duben 2014, podpořeno z programu švýcarsko-české spolupráce; Grafická úprava a sazba – Kateřina Tomášková – k-studio; vytiskla tiskárna GARAMON

ISBN: 978-80-87719-14-5

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, O.S.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Metodický postup k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách

(třetí, přepracované vydání)

Doporučení pro vlastníky, zřizovatele a provozovatele dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen a podobných zařízení

Odborná záštita: Národní koordináční centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti, Doc. MUDr. Veronika Benešová, CSc.
tel.: 224 435 943; tel + fax: 224 435 861; e-mail: veronika.benesova@lfmotol.cuni.cz, www.nkcpcu.cz

Podporu této metodické publikaci vyjádřili: Česká obchodní inspekce ČR, Ministerstvo vnitra – odbor prevence kriminality; MUDr. Magdaléna Zimová, CSc. – Státní zdravotní ústav; Institut pro testování a certifikaci, a. s., Zlín (AO 224); Technický a zkušební ústav stavební Praha, s. p. (AO 204).

Více podrobností k bezpečnému provozu dětských hřišť a sportovišť na www.overenehriste.cz.

1. SITUACE A TRENDY

Bezpečný provoz „hřišť a sportovišť“ je zájmem všech zainteresovaných „provozovatelů“ těchto zařízení i jejich uživatelů – dětí, mládeže, rodičů, vychovatelů a pedagogů; a také zodpovědných veřejných orgánů, například České obchodní inspekce, která provádí kontrolu bezpečnosti dětských hřišť.

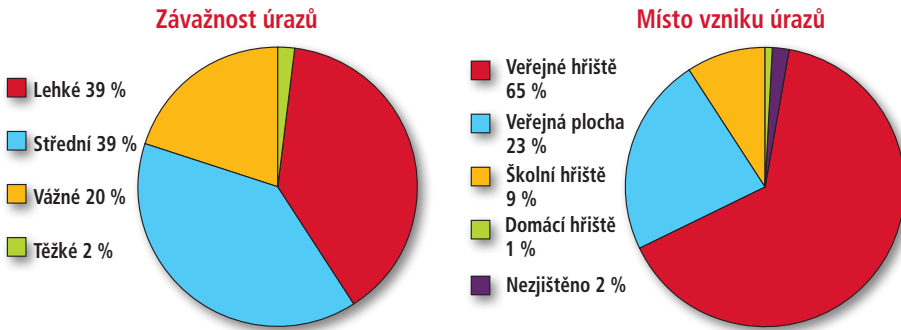
Děti tráví na hřištích podstatnou část svého volného

času a navštěvují je také v rámci školní výuky či v průběhu přestávek. Dětská hřiště jsou nejenom místem odpočinku dětí, ale zároveň, a to především, slouží k jejich správnému fyzickému, psychickému a sociálnímu vývoji. Je nezbytně nutné, aby jejich vybavení nejen uspokojovalo nároky dětí, ale hlavně aby neskrývalo žádná nebezpečí ve vztahu k jeho technické kvalitě.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE V GRAFECH A ČÍSLECH

Úrazy obecně jsou považovány za největší zdravotnický problém dětského věku. Ročně je v České republice hospitalizováno cca 33 tis. dětí, z toho sportovních úrazů přes 10 tis. (31 %) (ÚZIS 2011). Ambulantně ošetřených úrazů je ročně přes půl milionu, z toho sportovních úrazů cca 150 tis. (27 %) (ÚZIS 2012).

Závažnost úrazů a místo vzniku úrazů v grafech

Mechanismus úrazů	
• Pád	80 %
• Úder zařízením	9 %
• Kolize dětí	1 %
• Skok	1 %
• Zakopnutí	1 %
• Nezcizeno	8 %

Činnost při úrazu	
• Sportovní	16,5 %
• Při hře	79,1 %
• Neznámo	4,4 %
U polytraumat je sportovní činnost uvedena v podílu	2,7 %

Věkové zvláštnosti	
• Děti do 4 let si nejčastěji zraní hlavu a obličej	
• Děti 5-14 let staré mají nejvíce zlomenin (kritická výška je od 1,5 m)	
Škracení je až v 50 % smrtelné (otvory, přilby)	

Poraněná část těla	
• Úrazy hlavy	44,4 %
• Úrazy horních končetin	25,0 %
• Poranění břicha, dolní části zad, bederní páteře a pánve	9,2 %
• Úrazy dolních končetin	8,7 %

TRENDY V KOSTCE

- Zvyšování počtu ošetřených úrazů dětí a mladistvých při sportu a hře je alarmující.
- Nejčastější mechanismus úrazu je pád; zvyšuje se počet úrazů pádem z vybavení hřiště a spor-

toviště, např. z prolézaček, skluzavek, houpaček a lanovek.

- Nejčastější typy úrazu jsou úraz hlavy, zlomeniny rukou, zmoždění.

- Zatímco počty úrazů dětí v dopravě se daří snižovat, úrazy dětí doma a ve volném čase narůstají.
- Prevence začíná u bezpečného prostředí hřišť a sportovišť, které je základem i pro výchovu k ochraně zdraví.

2. JAK NA PREVENCI ÚRAZŮ?

A Souhrn

1. Správná a nezávislým subjektem ověřená instalace herních a sportovních prvků a bezpečných povrchů odpovídajících evropským normám.
2. Řádné vymezení používání jednotlivých herních a sportovních prvků či celého hřiště a sportoviště v závislosti na věku, pro který jsou určeny.
3. Zajištění bezpečného provozu hřišť a sportovišť v souladu s platnými právními předpisy, požadavky technických norem a metodickými a jinými pokyny vydanými státními institucemi v ČR.
4. Pro každé hřiště a sportoviště je třeba mít zpracovaný provozní řád a návštěvní řád a zajistit jejich dodržování.
5. Součástí provozního řádu musí být třístupňová kontrola provozu hřiště a sportoviště, včetně stanovené osobní odpovědnosti za jejich provádění a za bezpečnostní stav hřiště a sportoviště.
6. Pravidelnou (roční) odbornou technickou kontrolu, která je součástí třístupňové kontroly provozu hřiště a sportoviště, nechat provádět certifikovaným subjektem nezávislým na výrobci/dodavateli prvků či na provozovateli.
7. Kontrolou zjištěné závady bezodkladně opravit, popřípadě kontrolou označené nevyhovující prvky odstranit.
8. Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“ je Vaším průkazem a dokladem o svědomitém provozování hřiště v náležité kvalitě a bezpečnosti.
9. Tento Metodický postup může a měl by být základem a podmínkou pro zajištění provozu hřišť, jejichž výstavba je financována a podporována z veřejných zdrojů a dotačních titulů; toto se doporučuje i soukromým investorům, nadacím atp.

B Podrobněji k jednotlivým tezím

1. Správná a ověřená instalace prvků

- Herní prvky, které jsou umístěny na dětském hřišti, musí být ze zákona vybaveny certifikátem o shodě s požadavky na bezpečnost.
- Sportovní prvky na sportovištích, v tělocvičnách, fitness centrech apod. zařízeních nemusí být certifikovány na shodu požadavků s normami povinně, ale je to nepochybně výhodou.
- Instalace prvků však musí být provedena bez montážních závad, v opačném případě ztrácí herní či sportovní prvek punc bezpečnosti, i když je vybaven certifikátem o shodě. Proto se takové ověření doporučuje i před otevřením nového hřiště s následným odstraněním případných montážních závad.
- Ověření, že montáž byla provedena bezchybně, v souladu s normami, má provést nezávislý kontrolní (inspekční) subjekt (viz dále).

2. Používání jednotlivých prvků v závislosti na věku

- Jednotlivé herní a sportovní prvky jsou určeny pro různé věkové kategorie dětí.
- Je velmi důležité, aby provozovatel řádně v návštěvním řádu vyznačil používání jednotlivých herních a sportovních prvků či celého hřiště a sportoviště v závislosti na věku, pro který jsou určeny.

3. Zajištění bezpečného provozu hřišť a sportovišť

- Provozovatel zodpovídá za zajištění provozu hřiště a sportoviště v souladu s platnými právními předpisy, požadavky technických norem a metodickými a jinými pokyny vydanými státními institucemi v ČR.
- Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydaly pro provozovatele hřišť a sportovišť metodické postupy, které jim mají napomoci k zajištění bezpečného provozu. Jsou založeny na principu pravidelných (ročních) odborných technických kontrol prováděných nezávislou třetí stranou. Jejich texty jsou k dispozici např. na adrese <http://www.overenehriste.cz/dokumenty/odpovednost-za-provoz.php>.
- 4. Provozni a návštěvní řády
- Pro každé hřiště a sportoviště je třeba mít zpracovaný

provozni řád a návštěvní řád a zajistit jejich dodržování. Jsou to základní prostředky pro doložení zajištění transparentního provozování bezpečného provozu hřiště a sportoviště.

- Vzory těchto řádů naleznete např. v publikaci, která je k dispozici na adrese <http://www.overenehriste.cz/users/files/dokumenty/Hriste-brozura-web.pdf>.

5. Třístupňová kontrola provozu hřiště a sportoviště

- Součástí provozního řádu musí být třístupňová kontrola provozu hřiště a sportoviště. Jednotlivými stupni jsou:

- **Běžná vizuální kontrola** – umožňuje rozeznat nápadné zdroje nebezpečí, které mohou být způsobeny vandalizmem, používáním nebo povětrnostními podmínkami (např. nebezpečí v podobě zlomených součástí prvků, poškozeného mobiliáře, pohozených injekčních stříkaček nebo rozbitých lahví). Hřiště a sportoviště vystavená velmi častému používání nebo znehodnocování vandalizmem vyžadují denní kontrolu tohoto typu.
- Pro provádění běžné vizuální kontroly se obvykle nevyžaduje speciální zaškolení.

- **Provozni kontrola** – je podrobnější prohlídka zaměřená na kontrolu funkce a stability zařízení, zejména z hlediska jakéhokoli opotřebení. Tato kontrola by měla být prováděna každé 1 až 3 měsíce, nebo v intervalech, které jsou uvedeny v návodu výrobce. Provozovatel přihlédne k frekvenci používání zařízení. Jako příklad provozní kontroly lze uvést čistotu, volný prostor zařízení, stav hracího povrchu, vyčnívající základy, ostré hrany, chybějící součásti, nadměrné opotřebení (pohyblivých částí) a celistvost konstrukce. Provádí ji proškolený zaměstnanec provozovatele či smluvní poskytovatel služby.

- **Pravidelná (roční) odborná technická kontrola** – se provádí nezávislou (třetí) stranou za účelem zjištění celkové úrovně bezpečnosti zařízení, zákládů a povrchů, atp. (podrobněji samostatně v následujícím článku). Tuto hlavní roční kontrolu (revizi) nemůže nahradit žádný jiný stupeň ani druh kontroly či servisu.

- Je důležité, aby byla stanovena konkrétní osobní od-

povědnost za zajištění třístupňového systému kontrol a za bezpečnostní stav hřiště a sportoviště a jeho provozu.

6. Pravidelná (roční) odborná technická kontrola

- Je nedílnou součástí třístupňové kontroly provozu hřiště a sportoviště a je bezpodmínečnou součástí výše citovaných metodik MZ a MŠMT (viz čl. 3).
- Provádí se za účelem nezávislého, vysoce odborného posouzení celkové úrovně bezpečnosti zařízení, zákládů a povrchů atp., zejména na základě ověření shody s příslušnými evropskými normami, a to po provedené montáži a pak každoročně; inspektor posuzuje změny úrovně bezpečnosti zařízení plynoucí z provedené montáže, opotřebení běžným užíváním, provedených oprav, dodatečně vestavěných nebo vyměněných částí, povětrnostních vlivů, známek rozpadu nebo koroze aj.
- Důležité je, aby byla prováděna nezávislou třetí stranou, tj. subjektem nezávislým na výrobci, ale i na Vás – na provozovateli. K tomu byl zaveden pod záštitou Profesní komory SOTKVO a České společnosti pro jakost model certifikovaných kontrolorů (inspektorů) hřišť, sportovišť a tělocvičen. Tento systém je akreditovaný ČIA (Národní akreditační orgán, založený vládou ČR) a je tedy plně spolehlivý a důvěryhodný.

- Provozovatel by si měl ve svém vlastním zájmu ověřit, zda osoba, která nabízí odbornou technickou kontrolu hřiště je **pojištěná za škodu v oblasti odpovědnosti za posouzení úrovně bezpečnosti sportovních a herních zařízení**.

7. Bezodkladné úpravy a opravy zjištěných závad

- Je důležité provádět bezodkladné úpravy a opravy herních a sportovních prvků a dopadových ploch v závislosti na závadách zjištěných v rámci kontrol.
- Kontrolou označené nevyhovující prvky musí být z hřiště a sportoviště odstraněny anebo odstavěny takovým způsobem, aby nemohly být používány.

8. Značka kvality pro bezpečné hřiště a sportoviště

- Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“ je průkazem a dokladem o svědomi-

tém provozování hřiště v náležité kvalitě a bezpečnosti v souladu s touto metodikou. Je dobrovolnou deklarací provozovatele o bezpečnosti provozu celého zařízení – hřiště a sportoviště, tedy nikoliv pouze jednotlivých herních či sportovních prvků.

- Podstatou pro udělení licence k držení značky je ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalita a bezpečnost provozu třetí stranou nezávislou na výrobci, provozovateli atp.
- Značka byla vyvinuta a zavedena s podporou grantu Ministerstva průmyslu a obchodu, model byl zaštitěn řadou autorit a značka byla přijata do prestižního programu Česká kvalita, což potvrzuje a zvyšuje její kredibilitu.
- Více k zavedení značky v příloze 2 k tomuto Metodickému postupu a na stránkách www.overenehriste.cz.

9. Podmínky pro zajištění bezpečného provozu nově budovaných hřišť

Doporučuje se, aby principy tohoto Metodického postupu k prevenci úrazů na hřištích byly brány jako základ a podmínka pro zajištění provozu hřišť a sportovišť, jejichž výstavba je financována z veřejných zdrojů, dotačních titulů apod. a zároveň se doporučuje je používat i soukromým investorům a nadacím, kteří budují dětská hřiště, sportoviště, tělocvičny apod. zařízení.²

3. PŘÍKLADY PORUŠENÍ PRINCIPŮ BEZPEČNÉHO PROVOZU

(Příloha 1 k Metodickému postupu k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách)

- Vedení provozu hřiště a sportoviště takovým způsobem, že poskytovaná služba (hřiště, sportoviště) je nebezpečná, je způsobeno flagrantním nedodržením některého z principů metodiky popsané výše, v části 2 této publikace. Obvykle to bývá nezajištění třístupňové kontroly, neodstraňování zjištěných závad či „opomenutí“ provedení vstupní kontroly po instalaci prvků na novém hřišti či při umístění nového prvku na hřišti.

- Běžné jsou ale i případy, kdy se provozovatel snaží provoz zajistit v zásadě v souladu s principy metodiky, ale z různých důvodů dojde k pochybením. K těm náleží např. neodborná nebo „ve střetů zájmů“ provedená roční kontrola; vstupní či roční kontrolu provádí výrobce, či dodavatel, tedy osoba ve střetu zájmů; provozovatelé často opomenou vyžádat či zajistit certifikaci prvků po zásadnější opravě či rekonstrukci a provést následnou nezávislou kontrolu.

Často jsou totiž roční kontroly prováděné servisními techniky, výrobci či obchodníky s herními a sportovními prvky pod nabídkou „servisní kontrola“ (technická norma takový pojem nezná). Hlavní roční kontrolu (revizi) nemůže nahradit žádný jiný stupeň ani druh kontroly či servisu. Provozovatel má zajišťovat servisní opravy až následně po roční nezávislé kontrole provedené certifikovaným „revizním technikem sportovních a herních zařízení“ (certifikaci uděluje reviznímu technikovi akreditovaná společnost – a to až po splnění náročných podmínek, stanovených certifikačním předpisem v akreditovaném systému Českého institutu pro akreditaci) - systém je tedy plně spolehlivý a důvěryhodný. Certifikát uvádí a potvrzuje zvláštní odbornou způsobilost k provádění revizní činnosti pro odbornou technickou kontrolu tělocvičen, dětských a sportovních hřišť. Odbornou způsobilost nelze tedy nahrazovat pouze dokladem o absolvování semináře – přednášky, nebo jednorázového kurzu.

- K vysvětlení uvedeného nabízíme jako příklad dva aktuálně řešené případy:

- **Dětské hřiště v areálu základní školy – příklad 1**
Došlo k utržení houpačického závěsu („hnízda“) a ke zranění žáka. Následovaly právní kroky rodičů vůči škole – provozovateli hřiště. Škola vyžádala pomoc našeho sdružení. Bylo zjištěno (certifikovaným technikem Komory SOTKVO), že certifikáty prvků hřiště, které bylo instalováno před několika lety, byly dodány ex post, hřiště bylo po několik měsíců otevřeno a používáno v rozporu se zákonem. Při naší kontrole byly zjištěny montážní závady (chybné umístění prvků, rizika zachycení prstů a hlavy, nedostatečná síla pryžové dopadové plochy aj.) a hřiště tak rozhodně nesplňuje požadavky technických norem.

¹V tomto textu:

• „**Hřiště a sportoviště**“ je jakékoliv veřejné zařízení, určené pro sportovní a pohybové vyžití dětí a mládeže, jako jsou dětská hřiště, sportoviště, tělocvičny, fitness centra aj. zařízení (pokud není třeba v kontextu významově odlišit konkrétní zařízení).

• „**Provozovatel**“ je každý vlastník, zřizovatel, provozovatel daného hřiště a sportoviště.